TIESAS SPRIEDUMS (ceturtā palāta)

2009. gada 30. aprīlī *

Apvienotās lietas C-393/07 un C-9/08

par prasībām atcelt tiesību aktu atbilstoši EKL 230. pantam, ko attiecīgi 2007. gada 1. augustā un 2007. gada 22. jūnijā cēla

Itālijas Republika, ko sākotnēji pārstāvēja I. M. Bragulja [*I. M. Braguglia*], pēc tam R. Adams [*R. Adam*], pārstāvji, kuriem palīdz P. Džentili [*P. Gentili*], *avvocato dello Stato*, kas norādīja adresi Luksemburgā,

prasītāja lietā C-393/07,

ko atbalsta

Latvijas Republika,

persona, kas iestājusies lietā,

* Tiesvedības valoda — itāļu.

Beniamino Donnici, ar dzīvesvietu Kastrolibero [*Castrolibero*] (Itālija), ko pārstāv M. Sanino [*M. Sanino*], Dž. M. Roberti [*G. M. Roberti*], I. Peredžo [*I. Perego*] un P. Salvatore [*P. Salvatore*], *avvocati*,

prasītājs lietā C-9/08,

ko atbalsta

Itālijas Republika,

pret

Eiropas Parlamentu, ko pārstāv H. Krīks [*H. Krück*], N. Lorencs [*N. Lorenz*] un L. Vizadžo [*L. Visaggio*], pārstāvji, kuriem palīdz E. Kannizaro [*E. Cannizzaro*], profesors, kas norādīja adresi Luksemburgā,

atbildētājs,

ko atbalsta

Achille Occhetto, ar dzīvesvietu Romā (Itālija), ko pārstāv P. De Katerini [*P. De Caterini*] un F. Paola [*F. Paola*], *avvocati*,

persona, kas iestājusies lietā.

TIESA (ceturtā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], tiesneši T. fon Danvics [*T. von Danwitz*] (referents), E. Juhāss [*E. Juhász*], Dž. Arestis [*G. Arestis*] un J. Malenovskis [*J. Malenovský*],

ģenerāladvokāts M. Pojarešs Maduru [*M. Poiares Maduro*],
sekretāre M. Ferreira [*M. Ferreira*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2009. gada 5. marta tiesas sēdi,

ņemot vērā pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerāladvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Ar savu prasību Itālijas Republika un Doniči [*Donnici*] kungs lūdz Tiesu atcelt Eiropas Parlamenta 2007. gada 24. maija Lēmumu 2007/2121 (*REG*) par Benjamīno Doniči [*Beniamino Donnici*] pilnvaru pārbaudi, ar kuru par spēku zaudējušu atzīts viņa Eiropas Parlamenta deputāta mandāts (turpmāk tekstā — "apstrīdētais lēmums").

Atbilstošās tiesību normas

Kopienu tiesiskais regulējums

1976. gada akts

2 1., 2., 6.–8., 12. un 13. pantā Padomes 1976. gada 20. septembra Aktā par Eiropas Parlamenta pārstāvju ievēlēšanu vispārējās tiešās vēlēšanās, kurš pievienots Lēmumam 76/787/EOTK, EEK, Euratom (OV L 278, 1. lpp.) un kas grozīts un pārnumurēts ar

Padomes 2002. gada 25. jūnija un 2002. gada 23. septembra Lēmumu 2002/772/EK, Euratom (OV L 283, 1. lpp.; turpmāk tekstā — "1976. gada akts"), paredzēts:

"*1. pants*

[..]

3. Vēlēšanas ir vispārējas un tiešas, un balsošana ir brīva un aizklāta.

2. pants

Saskaņā ar konkrēto stāvokli valstī katra dalībvalsts var izveidot vēlēšanu apgabalus Eiropas Parlamenta vēlēšanām vai citādi sadalīt savu vēlēšanu apgabalu, vispārīgi neietekmējot balsošanas sistēmas proporcionalitātes principu.

6. pants

1. Pārstāvji balso individuāli un personīgi. Viņiem nav saistoši nekādi norādījumi, un viņi nesaņem saistošu mandātu.

[..]

7. pants

1. Eiropas Parlamenta locekļa amatu nevar apvienot:

— ar dalībvalsts valdības locekļa amatu,

— Eiropas Kopienu Komisijas locekļa amatu,

— ar Eiropas Kopienu Tiesas vai Pirmās instances tiesas tiesneša, ģenerāladvokāta vai Tiesas sekretāra amatu,

— ar Eiropas Centrālās bankas Direktoru padomes locekļa amatu,

— Eiropas Kopienu Revīzijas palātas locekļa amatu,

— ar Eiropas Kopienu ombuda amatu,

— ar Eiropas Ekonomikas un Sociālo lietu komitejas un Eiropas Atomenerģijas kopienas locekļa amatu,

— ar locekļa amatu komitejās vai citās struktūrās, kas saskaņā ar Eiropas Ekonomikas kopienas un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumiem izveidotas, lai pārvaldītu Kopienu līdzekļus vai pildītu pastāvīgus, tiešus administratīvus uzdevumus,

— ar Eiropas Investīciju bankas Direktoru padomes, Vadības komitejas locekļa vai darbinieka amatu,

— ar tāda ierēdņa vai darbinieka statusu, kurš strādā Eiropas Kopienu iestādēs vai tām piesaistītajās specializētajās iestādēs, vai Eiropas Centrālajā bankā.

2. Kopš Eiropas Parlamenta 2004. gada vēlēšanām Eiropas Parlamenta locekļa amats nav savienojams ar valsts parlamenta locekļa amatu.

[..]

8. pants

Ievērojot šā akta noteikumus, vēlēšanu procedūru katrā dalībvalstī reglamentē tās valsts noteikumi.

Tādi valsts noteikumi, kas vajadzības gadījumā var ņemt vērā konkrēto stāvokli dalībvalstīs, neietekmē proporcionalitātes principu, kas ir būtisks balsošanas sistēmai.

12. pants

Eiropas Parlaments pārbauda Eiropas Parlamenta locekļu mandātus. Šajā nolūkā tas ņem vērā dalībvalstu oficiāli izziņotos rezultātus un izšķir visas domstarpības, kas varētu rasties šā akta noteikumu dēļ, izņemot tādas domstarpības, kas varētu rasties to dalībvalsts noteikumu dēļ, uz kuriem norādīts šajā aktā.

13. pants

1. Amata vieta atbrīvojas, kad Eiropas Parlamenta locekļa mandāts beidzas sakarā ar atkāpšanos, nāvi vai mandāta atsaukšanu.

2. Ievērojot pārējos šā akta noteikumus, katra dalībvalsts nosaka attiecīgas procedūras, lai uz atlikušo laikposmu aizpildītu amata vietas, kas atbrīvojas 3. pantā minētajā amata pilnvaru piecu gadu termiņā.

3. Ja kādas dalībvalsts tiesību aktos ir paredzēta Eiropas Parlamenta locekļa mandāta atsaukšana, tad tāds mandāts beidzas, ievērojot minētos juridiskos noteikumus. Kompetentās valsts iestādes par to ziņo Eiropas Parlamentam.

4. Ja vieta atbrīvojas sakarā ar atkāpšanos vai nāvi, tad Eiropas Parlamenta priekšsēdētājs tūlīt par to ziņo attiecīgās dalībvalsts kompetentajām iestādēm."

Eiropas Parlamenta iekšējais reglaments

3 Eiropas Parlamenta iekšējā reglamenta (turpmāk tekstā — "iekšējais reglaments") 3. un 4. panta redakcija ir šāda:

"*3. pants*

Pilnvaru pārbaude

[..]

3. Pamatojoties uz atbildīgās komitejas ziņojumu, Parlaments nekavējoties pārbauda pilnvaras un nosaka, vai katra jaunievēlētā deputāta mandāts ir derīgs, kā arī izskata iespējamās domstarpības, kas var rasties saistībā ar [1976. gada] akta noteikumiem, izņemot tās domstarpības, kuras rodas saistībā ar dalībvalstu vēlēšanu likumiem.

4. Atbildīgās komitejas ziņojums ir balstīts uz katras dalībvalsts oficiālu paziņojumu par vēlēšanu rezultātiem, minot ievēlēto kandidātu vārdus, kā arī iespējamo aizstājēju vārdus vēlēšanu rezultātu secībā.

Deputāta mandātu var apstiprināt tikai pēc tam, kad deputāts ir iesniedzis rakstisku deklarāciju saskaņā ar šo pantu un Reglamenta I pielikumu.

Parlaments, pamatojoties uz atbildīgās komitejas ziņojumu, jebkurā brīdī var izšķirt strīdīgo jautājumu par kāda deputāta mandāta derīgumu.

5. Ja kādu deputātu pilnvaro tāpēc, ka tajā pašā vēlēšanu sarakstā esošie kandidāti ir atteikušies, komiteja, kurai uzdots pārbaudīt pilnvaras, nodrošina, lai atteikšanās noritētu saskaņā ar [1976. gada] akta burtu un garu, kā arī saskaņā ar Reglamenta 4. panta 3. punktu.

[..]

4. pants

Deputāta pilnvaru laiks

[..]

3. Deputāts paziņo Parlamenta priekšsēdētājam par savu atkāpšanos un norāda dienu, kad tā stājas spēkā, kas nedrīkst būt vēlāk kā trīs mēnešus pēc paziņojuma iesniegšanas; iesniegums ir jānoformē kā protokols, ko sastāda ģenerālsekretāra vai viņa pārstāvja klātbūtnē, paraksta ģenerālsekretārs vai viņa pārstāvis un attiecīgais deputāts un ko nekavējoties iesniedz atbildīgajai komitejai, kura to iekļauj savā darba kārtībā pirmajā sanāksmē pēc šī dokumenta saņemšanas.

Ja atbildīgā komiteja uzskata, ka atkāpšanās nav savienojama ar [1976. gada] akta burtu vai garu, tā informē Parlamentu, lai tas izlemj, vai deputāta vieta ir atbrīvojusies.

Pretējā gadījumā paziņo, ka vieta ir brīva, sākot ar dienu, kuru deputāts norādījis protokolā par atkāpšanos. Par šo jautājumu Parlamentā nebalso.

[..]

9. Parlaments patur sev tiesības izskatīto mandātu pasludināt par nederīgu vai atbrīvojušos deputāta vietu neizsludināt, ja deputāta mandāta apstiprināšana vai atkāpšanās ir notikusi būtiskas kļūdas vai maldības dēļ."

Eiropas Parlamenta deputātu nolikums

4 Saskaņā ar Eiropas Parlamenta 2005. gada 28. septembra Lēmuma 2005/684/EK, Euratom, ar ko pieņem Eiropas Parlamenta deputātu nolikumu (OV L 262, 1. lpp.; turpmāk tekstā — "deputātu nolikums"), ceturto apsvērumu "deputātu brīvību un

neatkarību, kas noteiktas 2. pantā un nav minētas nevienā primāro tiesību aktu tekstā, ir nepieciešams aizsargāt ar tiesību aktiem. Deputātu apņemšanās noteiktā laikā atteikties no savām pilnvarām vai tādi paziņojumi par nodomu atteikties no pilnvarām nenoteiktā laikā, kurus politiskās partijas var izmantot pēc saviem ieskatiem, nav savienojami ar deputāta brīvības un neatkarības jēdzienu un tādēļ nevar būt juridiski saistoši."

5 Tāpat minētā nolikuma piektajā apsvērumā ir precizēts, ka 3. panta 1. punktā pilnībā ir pārņemts teksts no 1976. gada akta 6. panta 1. punkta.

6 Visbeidzot, deputātu nolikuma 2. un 30. pantā ir noteikts:

"2. pants

1. Deputāti ir brīvi un neatkarīgi.

2. Vienošanās par atteikšanos no deputāta pilnvarām pirms vai pilnvaru laika beigās nav spēkā.

30. pants

Šis nolikums stājas spēkā tā Eiropas Parlamenta sasaukuma pirmajā dienā, kas sākas 2009. gadā."

Valsts tiesiskais regulējums

7 1979. gada 24. janvāra Likums Nr. 18 par Itālijas pārstāvju vēlēšanām Eiropas Parlamentā (*GURI* Nr. 29, 1979. gada 30. janvāris, 947. lpp.; turpmāk tekstā — "1979. gada 24. janvāra likums") attiecas uz Parlamenta locekļu no Itālijas vēlēšanām. Tajā paredzēts, ka parlamentāriešus ievēl vispārējās tiešās vēlēšanās, brīvi un aizklāti balsojot. Vietas tiek sadalītas proporcionāli starp sarakstiem, ņemot vērā šajā likumā paredzētos īpašos noteikumus, un vietu skaits tiek piešķirts dažādiem vēlēšanu apgabaliem, kopumā pieciem, pamatojoties uz pēdējiem vispārējiem iedzīvotāju uzskaites rezultātiem.

8 1979. gada 24. janvāra likuma 20. pantā ir paredzēts, ka dažādu vēlēšanu apgabalu vēlēšanu iecirkņu uzdevums ir noteikt katra saraksta kandidātu klasifikāciju, pamatojoties uz individuāliem rezultātiem. Rezultāti tiek nosūtīti *Ufficio elettorale nazionale per il Parlamento europeo presso la Corte di cassazione* (Valsts vēlēšanu birojs Eiropas Parlamentam Kasācijas tiesā, turpmāk tekstā — "Itālijas vēlēšanu birojs"). Saskaņā ar šī likuma 21. pantu Itālijas vēlēšanu biroja uzdevums ir noteikt saņemto balsu skaitu valsts līmenī attiecībā uz katru sarakstu, veikt vietu sadalījumu starp sarakstiem, pamatojoties uz balsu skaitu katram sarakstam, un sadalīt šādi katram sarakstam piešķirtās vietas dažādu vēlēšanu apgabalu starpā. Saskaņā ar minētā likuma 23. pantu šis birojs sagatavo protokolu, kas jāpaziņo Parlamenta sekretariātam.

9 1979. gada 24. janvāra likuma 41. pantā ir ietverts arī sīki izstrādāts aizstāšanas regulējums, saskaņā ar kuru vairākos vēlēšanu apgabalos ievēlētam kandidātam Itālijas vēlēšanu birojā ir jādeklarē, kuru apgabalu viņš izvēlas. Attiecībā uz neizraudzītajiem vēlēšanu apgabaliem šis iecirknis par ievēlētu pasludina kandidātu, kurš ir nākamais aiz ievēlētā. Tāpat atbrīvojušos vietu deputāta pilnvaru laikā Itālijas vēlēšanu birojs piešķir tā paša saraksta un vēlēšanu apgabala kandidātam, kurš ir nākamais aiz ievēlētā.

10 Saskaņā ar šī likuma 46. pantu Itālijas vēlēšanu birojs paziņo Parlamenta sekretariātam par notikušo aizstāšanu, pamatojoties uz nolēmumiem un spriedumiem, kas galīgi ir pieņemti attiecīgajās prāvās, un vajadzības gadījumā par vēlēšanu rezultātiem un aizstāj nelikumīgi apstiprinātos kandidātus ar tiesīgajiem kandidātiem, par to informējot ieinteresētās personas un Parlamenta sekretariātu.

Prāvas rašanās fakti un apstrīdētais lēmums

11 Parlamenta locekļu vēlēšanu laikā, kas norisinājās 2004. gada 12. un 13. jūnijā, Doniči kandidēja kopējā sarakstā "Società Civile — Di Pietro Occhetto". Šis saraksts ieguva divas vietas, vienu Itālijas dienvidu vēlēšanu apgabalā un otru — Itālijas ziemeļrietumu vēlēšanu apgabalā. Di Pjetro [*Di Pietro*], kurš bija izvirzījies augšgalā divos vēlēšanu apgabalos, izvēlējās Dienviditālijas vēlēšanu apgabalu.

12 Oketo, ņemot vērā saņemto balsu skaitu divos vēlēšanu apgabalos, kur Dienviditālijas vēlēšanu apgabalā saraksta augšgalā bija B. Doniči un savukārt Dž. Kjēza [*G. Chiesa*] — Itālijas ziemeļrietumu vēlēšanu apgabalā, bija ierindojies vēlēšanu saraksta otrajā pozīcijā. Tā kā Di Pjetro izvēlējās Itālijas dienvidu vēlēšanu apgabala vietu, Oketo bija jātiek pasludinātam par ievēlētu Itālijas ziemeļrietumu vēlēšanu apgabalā. Tomēr ar 2004. gada 6. jūlija paziņojumu, kas nākamajā dienā tika iesniegts Itālijas vēlēšanu birojā, Oketo, kam bija deputāta mandāts Itālijas Senātā, atteicās no mandāta Parlamentā divos vēlēšanu apgabalos.

13 Šī atteikuma rezultātā Itālijas vēlēšanu birojs 2004. gada 18. jūlijā par ievēlētiem atzina Kjēzu Itālijas ziemeļrietumu vēlēšanu apgabalā, kā arī Di Pjetro Itālijas dienvidu vēlēšanu apgabalā un 2004. gada 12. novembrī paziņoja, ka Doniči ir pirmais Di Pjetro aizstājēju sarakstā Itālijas dienvidu vēlēšanu apgabalā, bet Oketo, kurš ir atteicies, šajā sarakstā vairs nav.

14 Parlamenta vēlēšanu laikā Itālijā 2006. gada 9. un 10. aprīlī Di Pjetro tika ievēlēts Itālijas parlamentā un deva priekšroku deputāta mandātam valsts līmenī, sākot no 2006. gada 28. aprīļa. Tā kā šis amats saskaņā ar 1976. gada akta 7. panta 2. punktu nav savienojams ar Eiropas Parlamenta locekļa statusu, Parlaments konstatēja, ka attiecīgā vieta ir brīva.

15 Ar Itālijas vēlēšanu birojam adresētu 2006. gada 27. aprīļa paziņojumu Oketo, kas kandidēja vēlēšanās valstī, bet netika atkārtoti ievēlēts, atsauca savu 2004. gada 6. jūlija atteikšanos un pieteicās ieņemt Di Pjetro par labu valsts parlamentam izdarītās izvēles rezultātā atbrīvojušos vietu.

16 Šī paziņojuma rezultātā Itālijas vēlēšanu birojs 2006. gada 8. maijā apstiprināja Oketo kā Parlamenta locekļa ievēlēšanu Eiropas Parlamentā un tajā pašā datumā Eiropas Parlamentam paziņoja viņa kā Di Pjetro aizstājēja vārdu.

17 Ar savu 2006. gada 21. jūlija nolēmumu *Tribunale amministrativo regionale del Lazio* [Lacio Administratīvā tiesa] Doniči celto prasību atcelt tiesību aktu, kas vērsta pret šo paziņojumu, noraidīja kā nepamatotu.

18 Doniči arī Eiropas Parlamentā apstrīdēja paziņojumu par Oketo kā Eiropas Parlamenta deputātu Di Pjetro vietā. Šo sūdzību 2006. gada 21. jūnija sēdē izvērtēja Eiropas Parlamenta Juridisko lietu komisija. Atzīdama, ka šī sūdzība saskaņā ar 1976. gada akta 12. pantu nav pieņemama, jo tā esot pamatota ar Itālijas vēlēšanu likumu, Juridisko lietu komisija piedāvāja Eiropas Parlamentam vienbalsīgi apstiprināt Oketo deputāta mandātu. 2006. gada 3. jūlijā Eiropas Parlaments ratificēja Oketo mandātu.

19 Ar 2006. gada 6. decembra spriedumu *Consiglio di Stato* [Augstākā administratīvā tiesa] apmierināja Doniči apelācijas sūdzību par *Tribunale amministrativo regionale del Lazio* nolēmumu, atceļot Oketo apstiprināšanu par Eiropas Parlamenta locekli, ko 2006. gada 8. maijā bija uzsācis Itālijas vēlēšanu birojs. *Consiglio di Stato* īpaši konstatēja, ka "tautas griba [..] nekad nav kavējusi nevienu kandidātu atteikties tikt ievēlētam" un ka "ievēlēto kandidātu ranga sadales obligātais raksturs liedz atteikuma paudējam [..] pēc saviem ieskatiem atkārtoti klasificēties".

20 Ar *Corte suprema di cassazione* [Augstākā kasācijas tiesa] 2007. gada 26. marta spriedumu, kurā Oketo prasība tika atzīta par nepieņemamu formas trūkumu dēļ, *Consiglio di Stato* spriedums ieguva *res judicata* spēku. Ar 2007. gada 19. aprīļa prasības pieteikumu Oketo Eiropas Cilvēktiesību tiesā iesniedza sūdzību, kas atbilstoši Oketo pārstāvja 2009. gada 5. marta tiesas sēdē norādītajam vēl aizvien atrodas izskatīšanā.

21 2007. gada 29. martā Itālijas vēlēšanu birojs pieņēma zināšanai *Consiglio di Stato* spriedumu un atzina Doniči par Eiropas Parlamenta locekli, kas ievēlēts no Dienviditālijas vēlēšanu apgabala, atsaucot arī Oketo mandātu. Šis paziņojums tika darīts zināms Eiropas Parlamentam, kurš to pieņēma zināšanai mutvārdu procedūrā plenārsēdes laikā 2007. gada 23. aprīlī, saskaņā ar kuru Doniči ieņem vietu Eiropas Parlamentā, taču tikai pagaidām un ar nosacījumu, ka Parlaments vēlāk pieņems lēmumu par viņa pilnvaru pārbaudi.

22 Tostarp ar 2007. gada 5. aprīļa vēstuli Oketo iesniedza sūdzību un lūdza Eiropas Parlamentu apstiprināt viņa mandātu, kā arī anulēt Doniči mandātu. Šīs sūdzības rezultātā Eiropas Parlaments Doniči mandātu lūdza izvērtēt Juridisko lietu komisijai.

23 Parlaments 2007. gada 24. maijā pieņēma apstrīdēto lēmumu, kurā noteikts:

"Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā [1976. gada] aktu,

— ņemot vērā [Eiropas Parlamenta] Reglamenta I pielikuma 3., 4. un 9. pantu,

— ņemot vērā Itālijas kompetentās iestādes oficiālo paziņojumu par Benjamīno Doniči ievēlēšanu Eiropas Parlamentā,

— ņemot vērā no Ahiles Oketo 2007. gada 25. martā saņemto sūdzību par Benjamīno Doniči ievēlēšanas likumību Eiropas Parlamentā,

— ņemot vērā Juridisko lietu komisijas ziņojumu (A6-0198/2007),

[..]

D. tā kā valsts tiesību normām par Eiropas vēlēšanu procedūru ir jāatbilst Kopienu tiesiskās kārtības pamatprincipiem un it īpaši primārajām Kopienu tiesībām, kā arī [1976. gada] akta burtam un garam; tā kā šo iemeslu dēļ valstu kompetentās iestādes — likumdošanas, administratīvās un tiesu —, piemērodamas un/vai interpretēdamas savas valstu tiesību normas par Eiropas vēlēšanu procedūru, nevar neņemt vērā Kopienu tiesību principus vēlēšanu jomā,

E. tā kā Ahiles Oketo atkāpšanās atbilstība [1976. gada] akta burtam un garam ir jāvērtē tā 6. panta kontekstā [..] un tā kā deputātu brīvība un neatkarība ir pamatprincips,

F. tā kā deputātu nolikuma (spēkā no 2009. gada) 2. panta 1. punktā ir paredzēts, ka "deputāti ir brīvi un neatkarīgi"; tā kā šī panta 2. punktā, kurš šķiet esam loģisks 1. punkta turpinājums, ir noteikts, ka "vienošanās par atteikšanos no deputāta pilnvarām pirms vai pilnvaru laika beigās nav spēkā",

G. tā kā deputātu nolikuma noteikumos ir tikai paskaidroti [1976. gada] aktā ietvertie brīvības un neatkarības principi [..],

[..]

K. tā kā [1976. gada] akta 6. panta juridiskā piemērojamība ir attiecināma arī uz kandidātiem, kas oficiāli ir atrodami vēlēšanu sarakstā, kas ir Eiropas Parlamenta interesēs, zinot, ka šādi kandidāti, iespējams, ir minētā parlamenta daļa,

L. tā kā Ahiles Oketo paustais atteikums tikt ievēlētam ir no vienošanās izrietošs gribas rezultāts [..] un tā kā tādējādi šī atteikšanās ir uzskatāma par nesaderīgu ar [1976. gada] akta burtu un garu un tādējādi spēkā neesošu,

M. tā kā Ahiles Oketo atteikšanās spēkā neesamība atspēko faktisku un juridisku argumentu par viņa sekotāja Benjamīno Doniči mandātu un tā spēkā esamību,

[..]

O. tā kā [*Consiglio di Stato*] ar galīgo spriedumu, kas ir galīgi stājies spēkā, ir atcēlusi Ahiles Oketo kā Eiropas Parlamenta deputāta paziņojumu,

P. tā kā, pamatojoties uz [1976. gada] akta 12. pantu, Eiropas Parlaments un tikai Eiropas Parlaments ir tas, kurš pārbauda savu vispārējās vēlēšanās ievēlēto locekļu pilnvaras; tā kā šī Eiropas Parlamenta prerogatīva nevar tikt apšaubīta un vēl jo vairāk — tikt atzīta par nederīgu ar valsts iestāžu veiktu pasākumu, kas ir acīmredzami pretrunā atbilstošajām Kopienu tiesību normām un principiem, turklāt gadījumā, kad šo tiesību normu ir galīgi pieņēmusi šīs valsts augstākā tiesu iestāde, kā tas ir attiecīgā [*Consiglio di Stato*] sprieduma gadījumā; [..]

Q. tā kā Eiropas Parlaments likumīgi var noraidīt Benjamīno Doniči mandāta spēkā esamību un vienlaikus neņemt vērā [*Consiglio di Stato*] lēmumu, kurš nav saderīgs ar [1976. gada] akta burtu un garu, kā rezultātā spēkā paliek Ahiles Oketo mandāts,

1. par spēkā neesošu atzīst Eiropas Parlamenta deputāta mandātu Benjamīno Doniči, par kura ievēlēšanu ir paziņojusi valsts kompetentā iestāde,

2. apstiprina Ahiles Oketo mandāta spēkā esamību,

[..].”

Tiesvedība Kopienu tiesās un lietas dalībnieku prasījumi

24 Ar Pirmās instances tiesas kancelejā 2007. gada 22. jūnijā iesniegtu prasības pieteikumu, reģistrētu ar lietas numuru T-215/07, Doniči cēla prasību par tiesību akta, kas tam tika paziņots 2007. gada 29. maijā, atcelšanu. Ar 2007. gada 13. decembra rīkojumu lietā T-215/07 *Donnici*/Parlaments (Krājums, II-5239. lpp.) Pirmās instances tiesa par labu Tiesai atteicās izskatīt lietu T-215/07, lai tā varētu lemt lietā par tiesību akta atcelšanu. Tā Tiesā tika reģistrēta ar numuru C-9/08. Ar Tiesas priekšsēdētāja

2008. gada 21. februāra rīkojumu Oketo tika atļauts iestāties lietā Parlamenta prasījumu atbalstam un Itālijas Republikai tika atļauts iestāties lietā Doniči prasījumu atbalstam.

25 Ar atsevišķu dokumentu, kas Pirmās instances tiesā iesniegts 2007. gada 14. augustā, Parlaments atsaucās uz izņēmumu saskaņā ar Pirmās instances tiesas Reglamenta 114. panta 1. punktu, norādīdams, ka Doniči prasības pieteikuma A 11 pielikumā pievienotais Juridiskā dienesta 2007. gada 2. maija atzinums tiek izņemts no lietas materiāliem. Ar 2009. gada 29. janvāra rīkojumu Tiesa apmierināja Parlamenta lūgumu un nolēma, ka, pieņemot lēmumu pēc būtības, pēc Doniči pieprasījuma pierādījumu savākšanas pasākumu ietvaros tiks pieprasīts iesniegt minēto juridisko atzinumu.

26 Ar Tiesas kancelejā 2007. gada 1. augustā iesniegto prasības pieteikumu, lietas numurs C-393/07, arī Itālijas Republika cēla prasību atcelt apstrīdēto lēmumu, kas tai tika paziņots 2007. gada 28. maijā. Ar Tiesas priekšsēdētāja 2008. gada 1. februāra rīkojumu Latvijas Republikai tika atļauts iestāties lietā Itālijas Republikas prasījumu atbalstam. Latvijas Republika nav piedalījusies nedz rakstveida procedūrā, nedz arī tiesas sēdē.

27 Ar ceturtās palātas priekšsēdētāja 2009. gada 30. janvāra rīkojumu divas prasības atcelt tiesību aktu mutvārdu procesam un sprieduma taisīšanai tika apvienotas vienā.

28 Ar atsevišķu dokumentu, kas Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegts 2007. gada 22. jūnijā, lietas numurs T-215/07 R, Doniči lūdza apturēt apstrīdētā lēmuma izpildi. Pagaidu noregulējuma tiesneši, kas aizvietoja Pirmās instances tiesas priekšsēdētāju, šo lūgumu apmierināja un, izdodot 2007. gada 15. novembra rīkojumu lietā T-215/07 R *Donnici*/Parlaments (Krājums, II-4673. lpp.), nolēma apturēt apstrīdētā lēmuma izpildi.

29 Ar Tiesas priekšsēdētāja 2009. gada 13. janvāra rīkojumu apvienotajās lietās C-512/07 P(R) un C-15/08 P(R) *Occhetto* un Parlaments/*Donnici* (Krājums, I-1. lpp.) Oketo un Parlamenta apelācijas sūdzība par nolēmumu pagaidu noregulējuma tiesvedībā tika noraidītas.

30 Ar savu prasību Itālijas Republika, kā arī Doniči lūdz Tiesu atcelt apstrīdēto lēmumu un piespriest Parlamentam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus. Doniči lūdz pakārtoti saskaņā ar EKL 241. pantu atzīt, ka iekšējā reglamenta 3. panta 5. punkts ir nelikumīgs, un papildus arī lūdz, lai tiktu pieņemts rīkojums šīs tiesvedības materiāliem pievienot Parlamenta Juridiskā dienesta 2007. gada 2. maija juridisko atzinumu. Parlaments prasa prasību noraidīt un piespriest Itālijas Republikai, kā arī Doniči atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Par prasību

31 Lietā C-393/07 Itālijas Republika izvirza piecus pamatus: pieņemot apstrīdēto lēmumu, ir tikuši pārkāpti 1976. gada akta 6., 8., 12. un 13. pants, kā arī LES 6. pants, deputātu nolikuma 2. pants, EKL 199. pants, kā arī iekšējā reglamenta 3. un 4. pants, LES 6. pants un EKL 10. un 230. pants, un, visbeidzot, šajā lēmumā trūkst pamatojuma.

32 Lietā C-9/08 Doniči izvirza divus pamatus, kas saistīti, pirmkārt, ar 1976. gada akta 12. panta un iekšējā reglamenta 3. panta 1. punkta, kā arī neatkarības principa pārkāpumu, saistoša mandāta aizliegumu, kā arī *res judicata* absolūto spēku un, otrkārt, ar pamatojuma trūkumu apstrīdētajā lēmumā.

Par pirmo pamatu

Lietas dalībnieku argumenti

33 Itālijas Republika un Doniči būtībā uzsver, ka Parlamentam saskaņā ar 1976. gada akta 12. pantu bija tikai jāpieņem zināšanai Itālijas vēlēšanu biroja pieņemtais paziņojums par Doniči ievēlēšanu. Šis 12. pants neļaujot Parlamentam atstāt bez ievērības minēto paziņojumu tā apgalvotā nesaderīguma ar Kopienu tiesībām dēļ. Tāpat Parlaments lēmuma par viņa sūdzību ietvaros varēja balstīties tikai uz 1976. gada aktu, izslēdzot citas Kopienu tiesību normas, tostarp to vispārīgos principus.

34 Attiecībā uz 1976. gada akta 6. pantu tie norāda, ka to piemēro tikai deputātiem, nevis ievēlētajiem kandidātiem un tādējādi šis pants neattiecas uz Oketo 2004. gada 6. jūlijā pausto atteikšanos, jo viņš nebija Parlamenta deputāts. Saskaņā ar šī panta redakciju tas attiecas tikai uz Parlamenta deputāta mandāta īstenošanu; uz balsošanas procedūras norisi un kandidātu rīcību pirms to apstiprināšanas par deputātiem tas neattiecas.

35 Savukārt Parlaments, ko atbalsta Oketo, uzskata, ka saskaņā ar 1976. gada akta 12. pantu tam ir pienākums uzraudzīt, lai valstu iestāžu paustie paziņojumi atbilstu gan Kopienu tiesībām vispār, gan arī 1976. gada aktā ietvertajiem principiem. Šo pilnvaru izpratne esot atspoguļota tā iekšējā reglamenta 3. panta 4. un 5. punktā, 4. panta 3. un 9. punktā, kā arī praksē šajā jomā. Ja vēlēšanu procedūras rezultātā tiek izveidots Parlaments, ir skaidrs, ka eksistē Kopienu līmeņa regulējums, kurā, lai izvairītos no jebkādām, no valstu procedūru atšķirībām izrietošām neatbilstībām, noteikti minimālie standarti, kas jānodrošina Parlamentam. Turpretī, ja Parlaments, īstenodams savas pilnvaras, vērtētu tikai nesaderību 1976. gada akta 7. panta izpratnē, tā pilnvarām nebūtu nekāda patiesa satura.

36 Parlaments, ko atbalsta Oketo, uzsver, ka, acīmredzami pārkāpjot 1976. gada akta pamatprincipus — tādus kā šī akta 6. pantā nostiprinātais brīva deputāta mandāta princips, kā arī vispārēju un proporcionālu vēlēšanu princips saskaņā ar minētā akta 1. un 2. pantu —, tam ir tiesības un pat pienākums pārtraukt šo pārkāpumu, pieņemot aktu par valsts līmeņa procedūru; pretējā gadījumā tā paša pieņemtais lēmums par spēkā esamību būtu nelikumīgs. Kopienu tiesību pārākums Parlamentam izvirza prasību neņemt vērā kandidāta iecelšanu, ko veikušas valsts iestādes, acīmredzami pārkāpjot Kopienu tiesības.

37 1976. gada akta 6. pants arī aizsargā ievēlēto kandidātu. Citādi ar šo pantu paredzētā garantija netiktu piemērota rīcībai — kā tas ir šajā gadījumā ar Oketo pausto atteikšanos, pamatojot to ar vēlēšanu nolīgumu, — tādējādi traucējot vēlētāju gribas īstenošanu. Šo minētā 6. panta interpretāciju pamato deputātu nolikuma 3. pants, kā arī 1950. gada 4. novembrī Romā parakstītās Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību konvencijas 1. papildu protokola 3. pants.

38 Tāpat Parlaments uzsver, ka minētā 6. panta piemērojamība šajā gadījumā jau izriet no fakta, ka Oketo atradās Parlamentā brīdī, kad valsts iestādes viņam paziņoja par attiecīgās personas aizstāšanu ar Doniči.

Tiesas vērtējums

39 Pirmais pamats rada jautājumu par Parlamenta rīcībā esošo pilnvaru apjomu tā locekļu mandātu pārbaudes laikā saskaņā ar 1976. gada akta 12. pantu. Tādēļ, lai pārbaudītu apstrīdētā lēmuma likumību, būtībā būtu jāanalizē Parlamentam piešķirto pilnvaru apjoms. Taču šī akta 12. pantā katrā ziņā noteikts, ka Parlamenta lēmums ir pamatots ar šī akta normām, saistībā ar kurām var tikt iesniegta sūdzība. Šajā sakarā, tā kā

Parlaments principā atsaucas uz 1976. gada akta 6. pantu, vispirms būtu jānosaka, vai šī tiesību norma principiāli būtu piemērojama šajā gadījumā.

— Par 1976. gada akta piemērojamību

40 1976. gada akta 6. panta 1. punktā ir noteikts, ka Parlamenta locekļi balso individuāli un personīgi, viņiem nav saistoši nekādi norādījumi un viņi nesaņem saistošu mandātu.

41 No minētā panta teksta izriet, ka tajā ir skaidra atsauce uz "Parlamenta locekļiem" un tas attiecas uz Parlamenta deputāta mandāta īstenošanu. Turklāt šajā pašā pantā ir runa par minēto locekļu vēlēšanu tiesībām — tiesībām, kas pēc savas būtības nav saistītas ar tāda kandidāta kvalifikāciju, kurš, pamatojoties uz viņa iegūto vietu sarakstā, oficiāli ir atzīts par ievēlētu (skat. iepriekš minēto rīkojumu lietā *Occhetto* un Parlaments/*Donnici*, 41. punkts).

42 Jāatzīst, ka 1976. gada akta 6. pantu, ņemot vērā tā skaidro redakciju, nepiemēro tādām darbībām, kuru pamatā ir ievēlētā kandidāta atsaukšana, kā šajā gadījumā Oketo paustā atteikšanās aizstāt Di Pjetro.

43 Šajā sakarā Parlamenta izvirzītie argumenti nav pamats, lai atkāptos no šīs interpretācijas.

44 Proti, nevar atzīt, ka Parlamentam, ievērojot 1976. gada akta 6. panta pamatā esošos pamatprincipus, ko ar plašas šī 6. panta interpretācijas šo principu kontekstā palīdzību Parlaments it īpaši atvasina no Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību konvencijas 1. papildu protokola 3. panta, ir vispārēja kompetence izvērtēt dalībvalstu vēlēšanu procedūras (šajā sakarā skat. iepriekš minēto rīkojumu lietā *Occhetto* un Parlaments/*Donnici*, 43. punkts).

45 Faktiski šāda minētā 6. panta interpretācija būtu pretrunā lēmuma autoru pieņemtajam lēmumam, šo tiesību normu par deputāta mandāta īstenošanu, neraugoties uz tajā precīzi aprakstīto piemērošanas apjomu, pārveidojot par tiesību normu par vēlēšanu procedūru, jo šo jomu saskaņā ar 1976. gada akta 8. pantu principā regulē valstu iekšējās tiesību normas.

46 Attiecībā uz deputātu nolikuma 2. pantu, uz kuru Parlaments atsaucas savas 1976. gada akta 6. panta interpretācijas atbalstam, vispirms ir jānorāda, ka šis nolikums šajā lietā minēto faktu norises laikā nebija spēkā. Tāpat deputātu nolikuma ceturtajā apsvērumā ir noteikts, ka "ir jānoregulē 2. pantā nostiprinātā deputāta brīvība un neatkarība", jo tās "nav rodamas nevienā primāro tiesību normā", un tā piektajā apsvērumā ir precizēts, ka nolikuma 3. panta 1. punktā kopumā tiek pārņemti 1976. gada akta 6. panta 1. punkta noteikumi. No tā izriet, ka deputātu nolikuma 2. pants nav minētā 6. panta kodifikācija (šajā sakarā skat. iepriekš minēto rīkojumu lietā *Occhetto* un Parlaments/*Donnici*, 44. punkts).

47 Tāpat Parlaments 1976. gada akta 6. panta interpretācijai *contra legem* saskaņā ar tiesību normu hierarhijas principu nevar savu nostāju pamatot ar savu iekšējo reglamentu un apgalvoto praksi šajā jomā (šajā sakarā skat. iepriekš minēto rīkojumu lietā *Occhetto* un Parlaments/*Donnici*, 45. punkts).

48 Faktiski ir jākonstatē, ka iekšējais reglaments ir iekšējās kārtības dokuments, ar ko Parlamentam nevar tikt piešķirta kompetence, kas nav tieši noteikta normatīvajā aktā, šajā gadījumā — 1976. gada aktā (skat. 2008. gada 21. oktobra spriedumu apvienotajās lietās C-200/07 un C-201/07 *Marra*, Krājums, I-7929. lpp., 38. punkts). No tā izriet *a fortiori*, ka iestādes apgalvotā prakse nevar atšķirties no 6. pantā noteiktā.

49 No iepriekš minētā izriet, ka Oketo paustā atteikšanās no savas vietas aizstājēju sarakstā neietilpst 1976. gada akta 6. panta piemērošanas jomā tādējādi, ka šis pants nevar būt pamats sūdzībai Parlamenta locekļu pilnvaru pārbaudes ietvaros saskaņā ar šī akta 12. pantu un ka tādējādi Parlaments nevar apstrīdēto lēmumu pamatot ar minētā 6. panta pārkāpumu.

— Par 1976. gada akta 12. panta pārkāpumu

50 Konstatējot, ka 1976. gada akta 6. pants nevar būt apstrīdētā lēmuma pamatojums, rodas jautājums, vai šis lēmums ir balstīts uz 1976. gada akta 1. un 2. pantā nostiprinātā vispārējo un universālo vēlēšanu principa pārkāpumu, kā to uzsver Parlaments. Atsaukdamies uz minēto principu pārkāpumu, Parlaments ir sev atzinis pilnvaras pārbaudīt, vai oficiālais paziņojums par Doniči kā Parlamenta locekli ir noticis, ievērojot minētās prasības. Tādēļ ir jāizvērtē, vai ar šī akta 12. pantu Parlamentam ir piešķirtas šādas pilnvaras, pārbaudot savu locekļu mandātus.

51 1976. gada akta 12. pantā ir noteikts, ka savu locekļu pilnvaru pārbaudes nolūkos Parlaments tādēļ pieņem zināšanai dalībvalstu oficiāli paziņotos rezultātus un lemj par strīdiem, kādi varētu rasties, pamatojoties uz šā akta noteikumiem, bet ne dalībvalstu noteikumiem, uz kuriem attiecas šis akts.

52 Saskaņā ar šī 12. panta tekstu pārbaudes pilnvaras, kuras Parlamentam ir saskaņā ar pirmo teikumu, ir atkarīgas no diviem ierobežojumiem, kas minēti šī panta otrajā teikumā (šajā sakarā skat. iepriekš minēto rīkojumu lietā *Donnici*/Parlaments, 71. punkts, kā arī iepriekš minēto rīkojumu lietā *Occhetto* un Parlaments/*Donnici*, 31. un 32. punkts).

53 Saskaņā ar 1976. gada akta 12. panta otrā teikuma pirmo daļu Parlaments "ņem vērā dalībvalstu oficiāli izziņotos rezultātus". Tāpat Parlamenta īpašā kompetence lemt par domstarpībām, kas minētas šī panta otrā teikuma otrajā daļā, aprobežojas *ratione materiae* tikai ar strīdiem, "kas varētu rasties [1976. gada] akta noteikumu dēļ, izņemot tādas domstarpības, kas varētu rasties to dalībvalsts noteikumu dēļ, uz kuriem norādīts šajā aktā".

54 Pirmkārt, pretēji Parlamenta uzskatam no paša 1976. gada akta 12. panta teksta izriet, ka ar šo pantu Parlamentam netiek piešķirta kompetence lemt par domstarpībām, pamatojoties uz Kopienu tiesībām visā to kopumā. Saskaņā ar skaidru minētā panta tekstu tas attiecas tikai uz "domstarpībām, kas varētu rasties šī akta noteikumu dēļ" (šajā sakarā skat. iepriekš minēto rīkojumu lietā *Occhetto* un Parlaments/*Donnici*, 32. punkts).

55 Otrkārt, īstenošana, "ņem[ot] vērā dalībvalstu oficiāli izziņotos rezultātus", nozīmē, ka Parlamentam sava paša lēmuma, pārbaudot savu locekļu pilnvaras, mērķiem ir jāpamatojas uz *Consiglio di Stato* 2006. gada 6. decembra sprieduma rezultātā Itālijas vēlēšanu biroja pausto paziņojumu 2007. gada 29. martā. Faktiski šis paziņojums izriet no lēmuma procedūras saskaņā ar valstu procedūrām, ar kuru ar minēto paziņojumu saistītie juridiskie jautājumi tikuši izlemti galīgi, un tādējādi tā ir iepriekš bijusi juridiska situācija. Taču Tiesa jau ir nospriedusi, ka frāzes "ņem vērā" izmantošana 1976. gada akta kontekstā ir jāinterpretē tā, ka Parlamentam šajā jomā vispār nav nekādas rīcības brīvības (šajā sakarā skat. 2005. gada 7. jūlija spriedumu lietā C-208/03 P *Le Pen*/Parlaments, Krājums, I-6051. lpp., 50. punkts).

56 Šī 1976. gada akta 12. panta 2. punktā esošās frāzes "ņem vērā" tā sākotnējā versijā, saskaņā ar kuru dalībvalstis informē Parlamentu par brīvu vietu, kas norisinās saskaņā ar valstu tiesībām, un Parlaments to ņem vērā, interpretācija ir spēkā arī attiecībā uz 1976. gada akta 12. pantā esošo frāzi tā pašreizējā redakcijā. Ja ar 1976. gada akta 12. panta 2. punktu tā sākotnējā versijā tika izslēgta jebkāda Parlamenta rīcības brīvība pat viena no tā locekļu deputāta mandāta atsaukšanas gadījumā, kas izriet no valstu tiesību normu piemērošanas, tādējādi ietekmējot esošo šīs iestādes sastāvu, tad Parlamentam patiešām šo lēmējpilnvaru, pārbaudot Parlamenta locekļu mandātus, ko oficiāli pasludinājušas dalībvalstis, nav saskaņā ar 1976. gada akta 12. pantu. Šajā kontekstā runa it īpaši ir par valstu iestāžu nākamo Parlamenta locekļu noteikšanu saskaņā ar vēlēšanu procedūru, kuru — kā tas skaidri izriet no 1976. gada akta 8. panta — regulē valstu tiesību normas.

57 No tā izriet, ka Parlamentam nav tiesību apšaubīt pat valsts vēlēšanu biroja veiktās pasludināšanas likumību. Vēl jo vairāk — ar 1976. gada akta 12. pantu Parlamentam, ja tas pieņem, ka ir notikusi nelikumība, nav ļauts atteikties ņemt vērā šādu paziņojumu (šajā sakarā skat. iepriekš minēto 2007. gada 15. novembra rīkojumu lietā *Donnici*/Parlaments, 75. punkts).

58 Šo 1976. gada akta 12. panta interpretāciju apstiprina tā interpretēšana EK līguma noteikumu kontekstā, kā arī regulējuma, kurā minētais pants ietilpst, kopsakarā.

59 Šajā sakarā jānorāda, ka saskaņā ar EKL 5. panta pirmo daļu, EKL 7. panta 1. punkta otro daļu, kā arī EKL 189. panta pirmo daļu Parlaments īsteno savas pilnvaras un darbojas saskaņā ar pilnvarām, kādas tam piešķirtas ar līgumiem.

60 Tāpat atbilstoši 1976. gada akta 8. pantam "vēlēšanu procedūru katrā dalībvalstī regulē šīs valsts tiesību normas". Tādējādi dalībvalstīm, paredzot īpašus vēlēšanu noteikumus, ir jāievēro 1976. gada akta noteikumi; tas neko nemaina, ja tām vēlēšanas ir jāorganizē saskaņā ar iekšējās tiesībās noteikto procedūru un šajos ietvaros jāsaskaita balsis un oficiāli jāpaziņo vēlēšanu rezultāti (iepriekš minētais 2007. gada 15. novembra rīkojums lietā *Donnici*/Parlaments, 74. punkts).

61 Visbeidzot, 1976. gada akta 13. panta 2. punktā ir noteikts, ka katra dalībvalsts nosaka piemērotu kārtību, lai aizpildītu vakantās amata vietas.

62 Tādējādi saskaņā ar šo tiesisko regulējumu vēlēšanu procedūra Parlamenta locekļu ievēlēšanai, kas norisinājās 2004. gada 12. un 13. jūnijā, kā arī aizstājēju iecelšana brīvajās vietās katrā dalībvalstī tiek regulēta ar atbilstošu tiesību normu palīdzību, šajā gadījumā — 1979. gada 24. janvāra likumu (šajā sakarā skat. iepriekš minēto 2007. gada 15. novembra rīkojumu lietā *Donnici*/Parlaments, 66. punkts).

63 Turklāt, tā kā šajā jomā nav Kopienu tiesiskā regulējuma, katras dalībvalsts tiesībās ir jānosaka kompetentās tiesas un jāpieņem procesuālie noteikumi par vēršanos tiesā, kuru mērķis ir nodrošināt tādu tiesību aizsardzību, kuras personām izriet no Kopienu tiesībām, tādējādi, lai, pirmkārt, šie noteikumi nebūtu nelabvēlīgāki par tiem, kas regulē tiesības, kuru izcelsme ir valsts tiesiskajā kārtībā (līdzvērtības princips), un, otrkārt, lai tie nepadarītu praktiski neiespējamu vai pārmērīgi grūtu ar Kopienu tiesisko kārtību piešķirto tiesību īstenošanu (efektivitātes princips) (šajā sakarā skat. 2006. gada 12. septembra spriedumu lietā C-300/04 *Eman* un *Sevinger*, Krājums, I-8055. lpp., 67. punkts).

64 Taču Parlaments nav uzsvēris, ka Itālijas procesuālie noteikumi būtu pretrunā līdzvērtības un efektivitātes principiem. Tāpat, pat ja tas tā ir, no tā neizriet, ka Parlaments būtu tiesīgs valstu iestāžu aktus aizstāt ar saviem apsvērumiem.

65 Savukārt, rūpējoties, lai dalībvalstis ievēro iestāžu uz Līguma pamata pieņemtos noteikumus, it īpaši Komisijai, kurai ir attiecīgās pilnvaras, ja tā uzskata, ka dalībvalsts nav izpildījusi savus pienākumus, saskaņā ar EKL 226. pantu ir jāceļ Tiesā prasība par pienākumu neizpildi. Šo noteikumu izpildes kontroli nodrošina arī procedūras saskaņā ar EKL 234. pantu, kas iekļaujas valsts mēroga ar vēlēšanām saistītu strīdu kontekstā.

66 Šis tiesiskais regulējums nav pamats, lai atzītu, ka Parlamentam konkrētajā gadījumā ir vispārējas pilnvaras izvērtēt dalībvalstu vēlēšanu procedūru un tās piemērošanas saderīgumu ar Kopienu tiesībām. No tā izriet, ka Parlamenta pilnvaras, pārbaudot tā locekļu pilnvaras, aprobežojas ar attiecīgajos 1976. gada akta noteikumos skaidri definētajām tiesībām (šajā sakarā skat. iepriekš minēto rīkojumu lietā *Occhetto* un Parlaments/*Donnici*, 32. punkts).

67 Tādējādi tāda 1976. gada akta 12. panta interpretācija, ka ar to Parlamentam ir piešķirtas vispārējas pilnvaras pārbaudīt dalībvalstu iestāžu oficiālos paziņojumus, būtu ne vien pretrunā ar šī panta tekstu, bet arī nesaderīga ar EKL 5. un 7. pantā nostiprināto principu, saskaņā ar kuru Kopienas un to iestāžu pilnvaras ir balstītas uz kompetenču sadali (šajā sakarā skat. 2000. gada 5. oktobra spriedumu lietā C-376/98 Vācija/Parlaments un Padome, *Recueil*, I-8419. lpp., 83. punkts, kā arī 2008. gada 3. septembra spriedumu apvienotajās lietās C-402/05 P un C-415/05 P *Kadi* un *Al Barakaat International Foundation*/Padome un Komisija, Krājums. I-6351. lpp., 203. punkts un tajā minētā judikatūra).

68 Ar šī sprieduma 35.–37. punktā atgādinātajiem Parlamenta izvirzītajiem argumentiem, ko atbalsta Oketo, nevar tikt apšaubīta 1976. gada akta 12. panta interpretācija, ar kuru tiek noliegtas Parlamenta pilnvaras atkāpties no Itālijas vēlēšanu biroja paziņojuma.

69 Ir jānoraida kā pirmais izvirzītais arguments, saskaņā ar kuru, tā kā Parlaments nav tiesīgs pārbaudīt dalībvalstu paziņoto rezultātu atbilstību Kopienu tiesībām, tā pilnvarām saskaņā ar 1976. gada akta 12. pantu nav nozīmes. Faktiski jānorāda, ka Parlaments patur tiesības 1976. gada akta 12. panta ietvaros paust savu viedokli par tāda ievēlētā kandidāta situāciju, kura raksturojošās iezīmes nav savienojamas ar tādām Parlamenta locekli raksturojošām iezīmēm, kādas tās uzskaitītas 1976. gada akta 7. pantā (skat. iepriekš minēto rīkojumu lietā *Occhetto* un Parlaments/*Donnici*, 33. punkts).

70 Otrkārt, attiecībā uz argumentu, saskaņā ar kuru Parlamentam minimāla standarta nodrošināšanai savu locekļu apstiprināšanai būtu jābūt spējīgam atkāpties no valstu iestāžu paziņojuma, kas acīmredzami ir pretrunā 1976. gada akta pamatprincipiem, ir jāatgādina, ka valsts tiesām, attiecīgā gadījumā lūdzot Tiesu sniegt prejudiciālu nolēmumu EKL 234. panta izpratnē, ir jālemj par valsts vēlēšanu tiesību normu un procesa tiesiskumu (iepriekš minētais 2007. gada 15. novembra rīkojums lietā *Donnici*/Parlaments, 93. punkts).

71 Šajā gadījumā šāda kontrole tiesā tik tiešām ir notikusi kompetentās Itālijas tiesās saskaņā ar 1979. gada 24. janvāra likumu. Faktiski ar vēlēšanu rezultātu oficiālu paziņošanu saistītie juridiskie jautājumi valsts mērogā ir tikuši galīgi izlemti ar *Consiglio di Stato* par *res judicata* kļuvušo 2006. gada 6. decembra spriedumu.

72 Visbeidzot, 1976. gada akta 12. panta skaidrā redakcija un ar to pieņemtā kompetenču sadale ir pretrunā secinājumam, ka pastāv likuma robs kandidātu vēlēšanu tiesību Parlamenta vēlēšanās aizsardzības kontekstā.

73 Šī iemesla dēļ ir jānoraida arī Parlamenta arguments, ka tā lēmums par pilnvaru pārbaudi pats par sevi būtu nelikumīgs, ja tas tiktu pamatots ar paša lēmumu par valsts tiesību akta, šajā gadījumā — Itālijas vēlēšanu biroja paziņojumu par Doniči ievēlēšanu — nelikumību.

74 Šajā gadījumā Parlamenta un valstu iestāžu attiecīgās kompetences, pārbaudot Parlamenta locekļu pilnvaras, atšķirībā no tā, ko uzskata Parlaments, atsaucoties uz 2007. gada 18. decembra spriedumu lietā C-64/05 P Zviedrija/Komisija (Krājums, I-11389. lpp.), ir skaidri sadalītas Kopienu iestāžu un valsts iestāžu starpā. Šajā sakarā Parlaments saskaņā ar 1976. gada akta 12. pantu ir tiesīgs lemt par domstarpībām, kas varētu rasties šā akta noteikumu dēļ, izņemot tādas domstarpības, kas varētu rasties to dalībvalsts noteikumu dēļ, uz kuriem norādīts šajā aktā, savukārt valstu iestādēm vēlēšanu rezultāti ir jāpaziņo saskaņā ar Kopienu tiesībām atbilstošiem valstu iekšējiem noteikumiem.

75 No visa iepriekš minētā izriet, ka Parlamentam saskaņā ar 1976. gada akta 12. pantu bija jāpieņem zināšanai Itālijas vēlēšanu biroja paziņojums un tas nevarēja no šī valsts tiesību akta atkāpties apgalvoto nelikumību dēļ. Pretēji šim paziņojumam atzīstot par spēkā neesošu Doniči deputāta mandātu un apstiprinot Oketo deputāta mandātu, ar apstrīdēto lēmumu ir ticis pārkāpts šī akta 12. pants.

76 Ņemot vērā visu iepriekš minēto, apstrīdētais lēmums ir jāatceļ. Šajos apstākļos Tiesai nav jāpauž savs viedoklis par citiem Itālijas Republikas un Doniči, kas to atbalsta,

izvirzītajiem pamatiem. Tādējādi pakārtoti izvirzītie Doniči prasījumi ir zaudējuši nozīmi.

Par tiesāšanās izdevumiem

77 Atbilstoši Reglamenta 69. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Itālijas Republika un Doniči ir prasījuši piespriest Parlamentam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, un, tā kā tiem spriedums ir labvēlīgs, Parlamentam ir jāpiespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus. Atbilstoši šī paša panta 4. punkta pirmajai daļai dalībvalstis, kas iestājušās lietā, sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas, un saskaņā ar tā paša punkta trešo daļu Tiesa var nolemt, ka personām, kas iestājušās lietā un kas nav iepriekšējās daļās minētās personas, savi tiesāšanās izdevumi jāsedz pašām.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (ceturtā palāta) nospriež:

1) atcelt Eiropas Parlamenta 2007. gada 24. maija Lēmumu 2007/2121 (REG) par Benjamīno Doniči pilnvaru pārbaudi;

2) Eiropas Parlaments sedz Doniči tiesāšanās izdevumus, kā arī Itālijas kā personas, kas iestājusies lietā, tiesāšanās izdevumus;

3) Itālijas Republika kā persona, kas iestājusies lietā, Latvijas Republika un Oketo sedz savus tiesāšanās izdevumus paši.

[Paraksti]